

Danes je pomemben dan za evropsko enotnost.

Evropski parlament je imel danes zjutraj čast, da je gostil ukrajinskega predsednika Zelenskega, ki je živi zgled poguma, vztrajnosti in trdoživosti naroda. Predsednik Zelenski je govoril v naši dvorani, toda njegove besede so odzvanjale po vsej Evropi. Prenesel nam je močno sporočilo enotnosti in opozorilo, da v bitki za Ukrajino ne gre zgolj za ozemlje, temveč tudi za obrambo naših skupnih vrednot.

Minilo bo že eno leto, odkar je Rusija nezakonito napadla suvereno in neodvisno Ukrajino. Ponosni smo lahko na svojo popolno solidarnost z ukrajinskim narodom.

Toda vojna v Ukrajini še kar traja. Ne smemo dovoliti, da bi se te vojne zasitili – Kremelj namreč čaka prav na to. Izčrpati hoče naše sisteme in našo potrpežljivost.

Ukrajina še vedno potrebuje več podpore.

Ukrajina potrebuje orožje. V naslednji fazi vojne bo potrebovala več težke oborožitve. Ukrepiti moramo hitro ter razmisliti o dobavi tankov, vojaških letal in obrambnih sistemov dolgega dosega. Ni časa za počitek.

Tako lahko pripomoremo k miru – dostojanstvenemu miru, svobodnemu miru, pravičnemu miru.

Ukrajina je Evropa. Lani smo sprejeli zgodovinsko odločitev, da Ukrajini in Moldaviji podelimo status kandidatke za članstvo v EU. To ni le simbolično dejanje, temveč odločno priznanje, da Ukrajina sodi v Evropsko unijo. Pripravljeni moramo biti, da svoje besede podkrepimo z dejanji. Ukrajina je dosegla izjemen napredek pri izvajanju reform. Upam, da se bodo čim prej lahko začela pristopna pogajanja, če bo seveda država izpolnila vsa potrebna merila.

Lansko leto smo tudi dokazali, da znamo združeni reševati izzive, ki jih prinašajo veliki premiki ljudi. Dokazali smo, da zmoremo.

Leto za letom, mandat za mandatom so migracije neprestan izziv za vse nas, in vendar se še vedno nismo uspeli dogovoriti o dolgoročnem, trajnostnem pristopu.

Zavedam se, kako nas mika, da bi se problema lotili vsak po svoje. Avtokrati to vedo. Ciniki na to računajo. Ravno v teh težkih trenutkih se moramo skušnjavi najbolj odločno upreti.

Eno želim poudariti: obstajajo izzivi, ki zahtevajo vseevropski odziv. In tudi če so kompleksni in večplastni, moramo doseči dogovore – in lahko jih dosežemo –, ki presejajo zgolj ozko odzivanje na trenutne razmere.

Z evropskim paktom o migracijah in azilu imamo že načrt:

- V zadnjem času se je veliko razpravljalo o okrepitvi naših zunanjih meja – in to upravičeno. Ne smemo pa pozabiti, da lahko ta vprašanja že začnemo reševati in hkrati ohranimo celovitost schengenskega območja – to bi nam omogočil dogovor o uredbi o azilnih postopkih in preverjanju.
- Govorili smo o vprašanju sekundarnega gibanja in o vprašanju učinkovite solidarnosti, vendar lahko nanju odgovorimo z dogovoroma o sistemu Eurodac in o uredbi o upravljanju azila in migracij.
- Govorili smo tudi o zunanji razsežnosti in naših prizadevanjih za sodelovanje z njapomembnejšimi tretjimi državami. Razplet te razprave je že predviden v uredbi o upravljanju azila in migracij. Bolj se moramo posvetiti tudi problematiki vračanja. Še vedno se vrača premalo ljudi, ki bi jih bilo treba in bi se lahko varno vrnili. To je naši javnosti težko pojasniti. Zmoremo več kot to. Zagotovimo lahko, da bodo naši viri namenjeni tistim, ki jih najbolj potrebujejo.
- Pakt o migracijah lahko vsa ta vprašanja pomaga rešiti in jih celo preseže. Gre za celosten instrument, ki upošteva tudi krizne razmere, višjo silo in druge nepredvidene okoliščine.

Zato moramo ostati osredotočeni na to, da bomo dokončali reformo zakonodajnega okvira za azil in migracije še pred koncem tega zakonodajnega obdobja.

To zavezo so evropskim državljanom že septembra lani dali Evropski parlament in pet zaporednih predsedstev Sveta. Vsaka razprava zunaj tega okvira bo le zavlačevala ali celo onemogočila to reformo.

Ne smemo izgubljati časa. Nujno je, da se v naslednjih mesecih začnejo pogajanja med sozakonodajalcema, da se omogoči dovolj časa za vzpostavitev pravega ravnovesja ter oblikovanje pristopa, ki bo human in pravičen do tistih, ki prosijo za zaščito, in odločen s tistimi, ki do nje niso upravičeni, ter nepopustljiv do tistih, ki izkoriščajo najbolj ranljive ljudi na našem planetu.

Prav tako kot jaz se zavedate, da so migracije le eden od izzivov, s katerimi se trenutno sooča Evropa. Živimo v času svetovne nestabilnosti: spopadamo se z visoko inflacijo, energetske draginje, oslabilim gospodarstvom in bolečimi računi za družine. Zato moramo izkoristiti svojo najmočnejšo karto.

Letos mineva 30 let od nastanka našega enotnega trga. V tem času smo ustvarili več priložnosti za ljudi, podjetja in potrošnike, kot bi si jih kdaj koli lahko predstavljali. Dejstvo, da smo največji enotni *demokratični* trg na svetu, je okrepilo naš svetovni položaj. Tudi v času, ko je naš evropski način delovanja na preizkušnji. Še vedno postavljamo svetovne standarde. Ker drugi vedo, da naš način odprte družbe in odprtih trgov deluje.

Evropa ponuja veliko več, kot si priznamo.

Na tej podlagi lahko gradimo. Pospešimo naložbe v Evropi, ponovno postavimo evropsko gospodarstvo na stabilno pot rasti in postanimo še konkurenčnejši. Ni nam treba odkrivati tople vode – še vedno je na voljo financiranje v okviru instrumenta NextGenerationEU. Hkrati nam bo revizija večletnega finančnega okvira omogočila prerazporeditev sredstev v tranše, ki med pogajanja o okviru niso bile v prvi vrsti.

Ravno prejšnji teden smo bili seznanjeni z rekordnimi dobički energetskih in elektroenergetskih podjetij v letu 2022. Zdaj je čas, da vztrajamo pri obdavčitvi nepričakovanih dobičkov.

Vem, da je bila odločitev o tem že sprejeta, a če pomislimo, da je v času, ko državljanji in podjetja potrebujejo podporo, samo eno energetsko podjetje ustvarilo približno 40 milijard EUR dodatnih prihodkov, sem prepričana, da jih je še vedno mnogo preveč spregledanih.

Najnovejše napovedi kažejo, da bo lahko Evropska unija v naslednjih petih letih uvedla več nove energije iz obnovljivih virov, kot ji je uspelo v zadnjih 20 letih. Potreba po tej preobrazbi ni grožnja, temveč priložnost.

Parlament je danes zjutraj sprejel stališče o uredbi EU o plinu in o zadnjem velikem dosjeju svežnja „Pripravljeni na 55“ – direktivi o energijski učinkovitosti stavb. Smo v sklepni fazi priprave regulativnega okvira za preobrazbo, o kateri smo se dogovorili v evropskih podnebnih pravilih.

Evropska unija bi si morala prizadevati, da konkurenčno prednost na svetovni ravni ustvari z vztrajanjem pri demokratičnih vrednotah in uresničevanju podnebne agende z našim prilagojenim regulativnim okvirom.

Pri tem še vedno drži, kar sem dejala decembra: izogniti se moramo tekmovanju v protekcionizmu, iz katerega se ne more izcimiti nič dobrega. Ni se nam treba ograjevati. Naše gospodarstvo je dolga leta raslo ravno zato, ker smo ubrali nasprotno pot.

Naš pristop deluje.

To velja tudi za naša prizadevanja za več integritete, neodvisnosti in odgovornosti naših institucij. V zvezi s tem vas z veseljem obveščam, da smo včeraj zvečer sprejeli prve ukrepe, in prepričana sem, da bomo še naprej gradili zaupanje v Parlament in v naš projekt.

Na koncu naj se poklonim Nikosu Anastasiadis, ki se bo po desetih letih kmalu poslovil z mesta predsednika Cipra. Zahvaljujemo se vam za predanost našemu evropskemu projektu in miru ter za vse, kar ste v zadnjem desetletju storili za stabilnost v regiji. Vašega naslednika čaka nadvse zahtevna naloga.

Hvala.